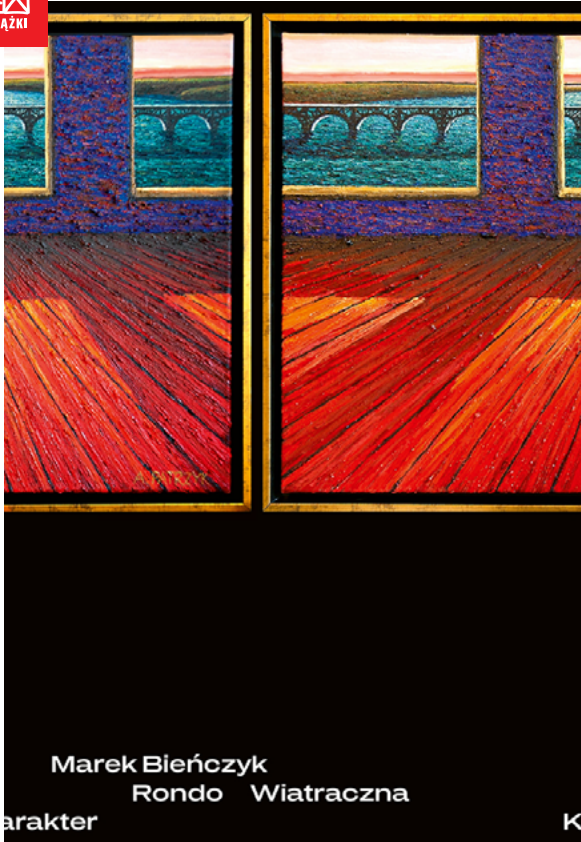

New Books *from Poland*

[Nowe książki z Polski]

Newsletter #21
grudzień 2024 – luty 2025

Marek Bieńczyk
*Rondo
Wiatraczna*

Wydawnictwo: Karakter
ISBN: 978-83-68059-52-6
Liczba stron: 288

Rondo Wiatraczna znajduje się na Grochowie na warszawskiej Pradze. Narrator snuje opowieść o swojej dzielnicy – pojawiają się wyraziste postaci (kolega z dzieciństwa, który z więzienia pisze listy do narratora), reminiscencje historyczne (bitwa o Olszynkę Grochowską) czy sensoryczne bodźce (zapachy z piekarni Reicherta). Ta wielowarstwowa proza to jednak coś więcej niż przewodnik po dzielnicy czy nostalgiczna podróż na prawy brzeg Wisły, gdzie sam autor spędził 50 lat życia. Wspomniane postaci czy sensoryczne stymulanty przekształcają się i przenikają niczym przez szczelinę w przestrzeń metafizyczną. „W każdej rzeczywistości jest szczelina. Szczelina rozporowa między konkretem a abstrakcją, droga przeciwpożarowa, droga odwodząca, odnoga w poprzek traktu, której widok wywołuje drżenie”. I tak jak stale obecne są obie rzeczywistości, tak też nieustannie wyczuwalne są: napięcie między siłą przyciągania a odciągania, próba ucieczki i niemożność wydostania się z zamkniętego kręgu (ronda) dzielnicy. /MR/

Krzysztof Bizio

CELEBRACJE

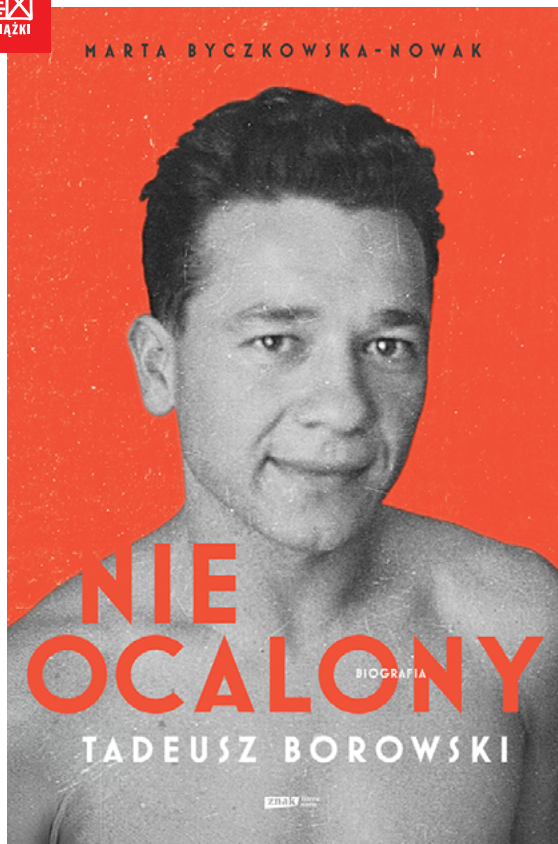

NASZEDRAMATY

Krzysztof Bizio
Celebracje

Wydawnictwo: Księgarnia Akademicka
ISBN: 978-83-8368-171-9
Liczba stron: 437

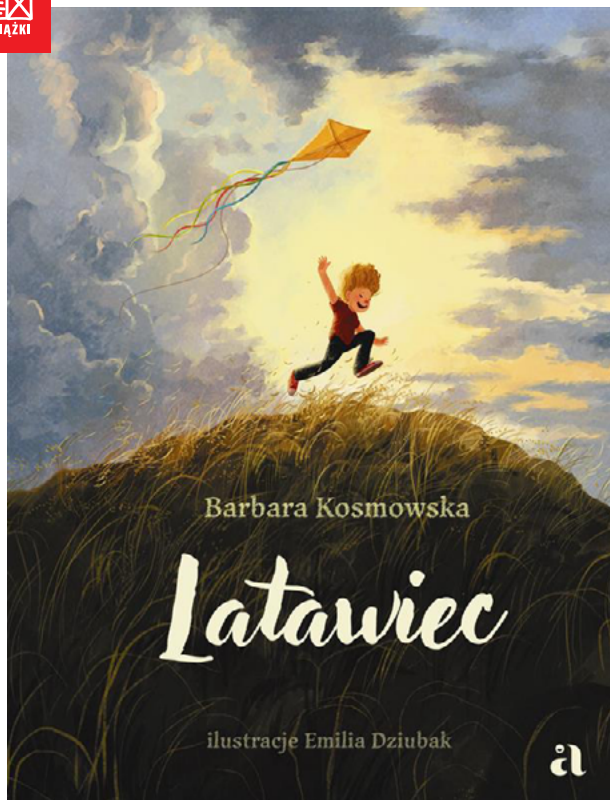
Wybór z twórczości dramatopisarskiej Krzysztofa Bizia, jednego z najciekawszych autorów tekstów dramatycznych, został włączony w serię *Nasze dramaty* wydawaną przez Księgarnię Akademicką. Książka składa się z trzech części: dramaty teatralne, dramat telewizyjny i dramaty radiowe. W każdej z tych odmian Bizio ma znakomite dokonania. Namiętnie opowiada o współczesności, śledzi i analizuje problemy dzisiejszych zbiorowości, zwłaszcza rodziny. Nie daje gotowych recept na toczące ją choroby, snuje opowieść po to, by czytelnikiem, widzem, słuchaczem wstrząsnąć. To mocne teksty, bywa, że wbijające w fotel. Trzeba poznać mroczną stronę rzeczywistości, żeby przejść do poszukiwania jasności, nawet jeśli ta miałaby okazać się tylko świetlistym majakiem na końcu tunelu. Nieważne. Poszukiwanie samo w sobie jest wartością. A kto poszukuje dobra, ten jest godzien nosić miano człowieka. /JP/

Marta
Byczkowska-Nowak
*Nieocalony.
Tadeusz
Borowski.
Biografia*

Wydawnictwo: Znak Literanova
ISBN: 978-83-240-9934-4
Liczba stron: 528

Tadeusz Borowski to jeden z najważniejszych pisarzy XX wieku. Doświadczenia z obozów koncentracyjnych Auschwitz i Dachau zapisane w zbiorze opowiadań *Pożegnanie z Marią* stały się sensacją i weszły do kanonu literatury. Twórca piszący o moralnej pułapce wojny, sam – jak stwierdza w jego biografii Marta Byczkowska-Nowak – „dziarskim krokiem wmaszerował potem w moralne pułapki czasów pokoju”, które w powojennej Polsce zakładane były przez władze komunistyczne. Autorka zadała sobie wiele trudu, by przeanalizować wszystkie dostępne dokumenty i relacje, aby zrozumieć i przedstawić wszystkie niuanse życia pisarza, który oskarżany o nihilizm i cynizm w przedstawianiu zagłady z czasem staje się żarliwym wyznawcą stalinowskiego porządku, zniewolonym umysłem, którego samobójcza śmierć kazała stawiać wiele nowych pytań. Czy gorliwość w umacnianiu totalitarnej władzy była szczerą? Czy zaangażowanie w budowanie socrealistycznej ojczyzny było mu potrzebne do przezwyciężenia własnych traum? Warto poszukać odpowiedzi. /BG/

Barbara Kosmowska

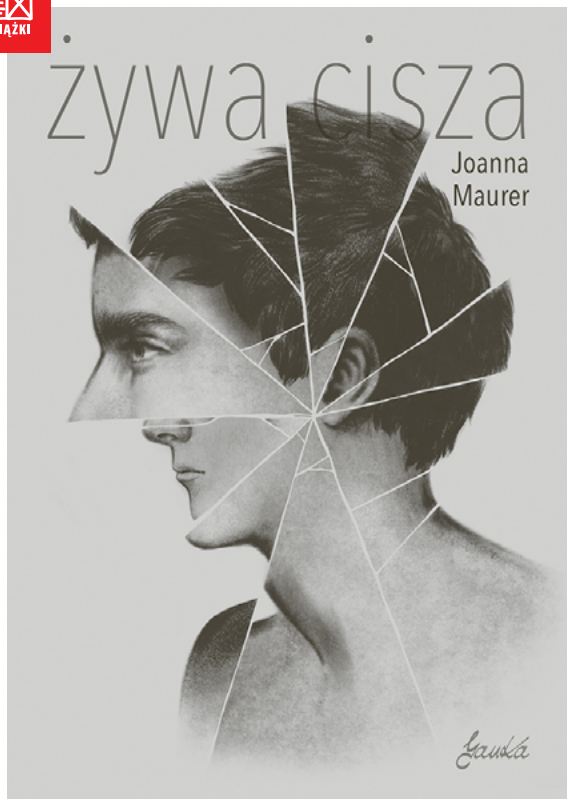
Latawiec

Ilustracje

Emilia Dziubak

Wydawnictwo: Agora
ISBN: 978-83-8380-151-3
Liczba stron: 176

Kolejna książka autorstwa tego znakomitego duetu to ciepła opowieść o międzypokoleniowej przyjaźni i zapraszaniu nadziei tam, gdzie jeszcze niedawno gościł smutek. Główny bohater Mieszko, chłopiec o wyjątkowo wrażliwym sercu, zмага się z trudnym doświadczeniem rozstania rodziców i niepokojem o oddalającą się mamę. Próbując odnaleźć swoje miejsce w nowej, niełatwej rzeczywistości, czuje się zagubiony – aż do momentu, gdy na jego drodze staje pan Albert, który szybko staje się jego „przyszywanym” dziadkiem i ostoją. Razem gotują magiczne potrawy, prowadzą szczerze rozmowy, opiekują się emocjami, a także lepią – nie tylko tytułowy latawiec, ale też życie na nowo. W tej subtelnej opowieści prostota codzienności łączy się z głębią uczuć, którą podkreślają niezwykle plastyczne i poetyckie ilustracje. /GD/

Joanna Maurer
Żywa cisza

Wydawnictwo: JanKa
ISBN: 978-83-68015-00-3
Liczba stron: 268

Żywa cisza to powieściowy debiut Joanny Maurer. Związana z polsko-czeskim pograniczem autorka z antropologicznym zacięciem kreśli portrety trzech fikcyjnych postaci – Hanki, Honzy i Gustawa. Drogi trojga bohaterów przecinają się dwukrotnie: w okresie młodości przeżywanej w Czechosłowacji w latach 60. XX wieku i współcześnie w Domu Spokojnej Starości. Ponowne spotkanie bohaterów w wieku dojrzałym staje się momentem rozliczenia z przeszłością, ale i próbą odzyskania głosu w narracji własnego życia. Autorka, opowiadając te trzy osobne historie, bada granice między indywidualnym losem a wielką Historią. Ukazuje wpływ decyzji innych ludzi, wydarzeń politycznych, a czasem przypadku na życiorys jednostki. Jej opowieść to także refleksja nad powtarzalnością ludzkich doświadczeń i biegiem wydarzeń, które czasem wydają się niezależne od naszej woli, a czasem dają szansę na nowy początek. Choć autorka nie eksperymentuje w warstwie narracyjnej, odważnie stawia pytania o tożsamość Środkowoeuropejczyków i ich miejsce w zmieniającym się świecie. /AC/

Marta Michalak

Oida

Wydawnictwo: Nisza
ISBN: 978-83-66599-86-4
Liczba stron: 160

Babcia umiera, ale nie znika z kart powieści. Wyczekiwana córka – nigdy nie przychodzi na świat, pozostając bolesnym punktem odniesienia. Ta generacyjna klamra staje się dla narratorki impulsem do uważniejszego spojrzenia na kobiety ze swojej rodziny. *Oidę* można by potraktować jako prozatorską ilustrację wątków znanych z *Chłopek* Joanny Kuciel-Frydryszak, znajdziemy tu bowiem przedwojenną wiejską biedę i wyzysk kobiet, gwarę, której pokolenia awansu społecznego chciały się pozbyć, przenosiny ze wsi do miasta, wreszcie dziedziczony przez kolejne pokolenia, głęboko zakorzeniony wstyd („oida” to gwarowe określenie wstydu właśnie). Sprowadzenie powieści wyłącznie do wymiaru socjologicznego byłoby jednak krzywdzące. Kameralny debiut Marty Michalak to bowiem udany tekst literacki, przepełniony czułością, gdy autorka opowiada o generacyjnych różnicach, i językową finezją. /AU/

TAKA BRZYDKA

Monika Mostowik

Monika Mostowik
*Taka brzydka*Wydawnictwo: Seqoja
ISBN: 978-83-67935-23-4
Liczba stron: 172

Taka brzydka Moniki Mostowik ma formę krótkich opowiadań połączonych wspólnym tematem kobiecego doświadczenia. Poszarpana narracja pozwala czytelnikowi na pełną swobodę w interpretacji. Te krótkie, pełne, intensywne sceny oferują coś, co trudno uchwycić w długich rozwlekłych narracjach – krótkie zdania trafiają w samo sedno, sedno problemów, traum, niezrealizowanych marzeń, samotności, żalu za przeszłością, ale też wielkiej siły. Podział na trzy części *Po imieniu*, *Krople* i *Dziewięć żyć* nadaje książce określoną strukturę. Autorka, nazywając kolejne rozdziały żeńskimi imionami, udowadnia, że pomimo fragmentaryczności wyłaniające się obrazy kobiet są jednocześnie unikalne i uniwersalne – łączą je wspólne doświadczenia, a czytelnik/-czka może odzłżyć w tych cząstkach siebie. /MS/

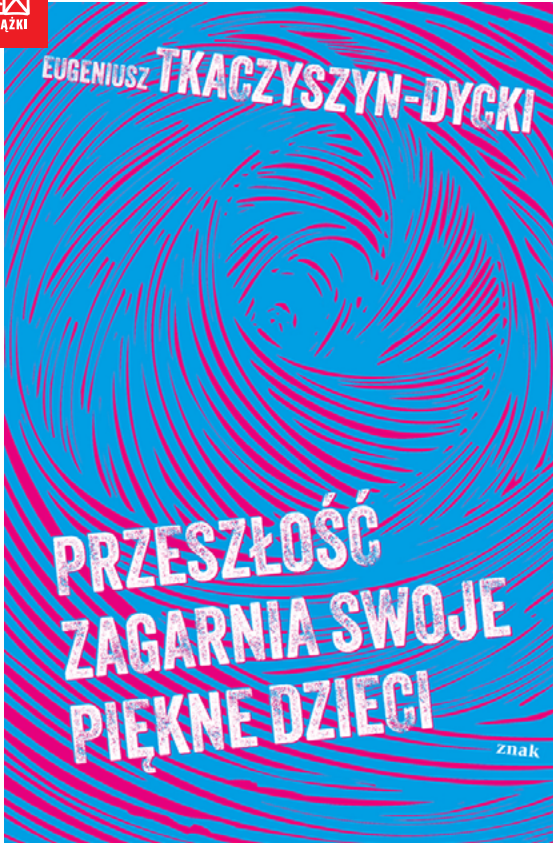

Katarzyna Sobczuk
Mała empiria

Wydawnictwo: Dowody
ISBN: 978-83-66778-70-2
Liczba stron: 240

Esej uczestniczący będący „zapisem obserwacji tego, co się ludziom przydarza w oknie pogodowym między młodością i starością”. Autorka szuka oznak wieku średniego. Czułość, jaką zaczynamy obdarzać przyrodę i brzydkie prezenty. Moment, kiedy do kota zwracamy się bardziej pieszczotliwie niż do własnego dziecka. Niezgoda na nowy przekład Prousta. Składanie życzeń dalekim krewnym. Kolekcjonowanie możliwości (odwiedzimy was wiosną!). Każdy układa własny katalog codziennych epifanii i mikrouczuć. To także traktat filozoficzny o kruchości życia. Sobczuk, filozofka i artystka wizualna, w zabawny i błyskotliwy sposób bierze pod lupę „czas pomiędzy” – kiedy jest się dzieckiem i rodzicem jednocześnie. Doświadczamy wtedy dwustronnego lęku: o to, że rodzice się starzeją, a dzieci oddalają. „Ludzie w tym czasie powinni być pod ochroną. Wezwanie do urzędu skarbowego może ich zabić. Jazda samochodem w zimowym słońcu może ich uratować”. /MG/

Eugeniusz
Tkaczyszyn-Dycki
*Przeszłość
zagarnia swoje
piękne dzieci*

Wydawnictwo: Znak
ISBN: 978-83-240-6952-1
Liczba stron: 96

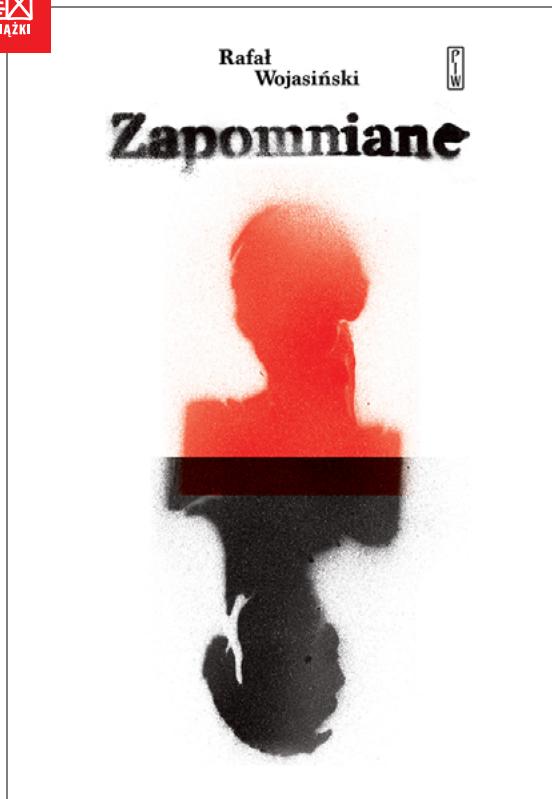
Nowe wiersze jednego z najwybitniejszych współczesnych poetów polskich i zarazem laureata wielu nagród literackich. Dycki tworzy wiersz permanentny, taki, który się nie kończy. Wiersz, który wiedzie przez drogi, a bardziej nawet bezdroża życia bohatera osobnego, samotnego, chorego, zagubionego, lecz tworzącego świat własny: nieoczywistej miłości i oryginalnego języka. Poprzez ten język, w którym staropolszczyzna miesza się ze współczesnymi wyrażeniami potocznymi czy gwarowymi, trafiamy w świat kresowej (nie tylko polskiej i ukraińskiej) opowieści z lat dawnych (przodkowie, dzisiaj „na lubaczowskim cmentarzu, który nie ma granic”) i obecnych („może w końcu ktoś nas zobaczy”). Rzuca Dycki hasło trwania w tradycji nie tylko poetyckiej (poeci baroku, ze współczesnych Tadeusz Nowak), ale i tradycji domu – rzeczywistego i wyobrażonego, w którym miejsce zawsze znajdą „piękne dzieci” zagarniane nie wiadomo dokąd przez tytułową przeszłość. /JP/

Szczepan Twardoch
Null

Wydawnictwo: Marginesy
ISBN: 978-83-682-2633-1
Liczba stron: 280

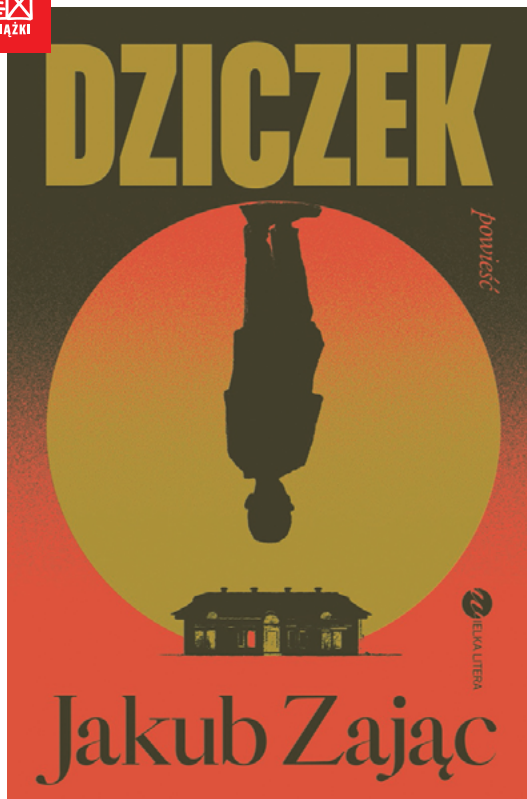
Najnowsza powieść wywiedziona została z osobistego doświadczenia autora, który odwiedził ogarniętą wojną Ukrainę. *Null* to opowieść o „fizjologii wojny”, w której autor, posiłkując się fikcją, stara się pokazać bolesną prawdę naszych czasów, przygląda się machinie potężnej agresji i dominacji jednego państwa nad drugim. Wojna rosyjsko-ukraińska jest widziana z pozycji „null”, czyli z pierwszej linii frontu, a jej bohaterowie to rozbitkowie codzienności, uciekinierzy, którzy w rzeczywistości konfliktu wojennego ukrywają swoje tajemnice, w okopach wojny chowają się przed życiem. Twardoch nie przebiera w słowach, wulgaryzmami „opowiada” świat odarty z godności. To mocny i wyrazisty głos, który obnaża ludzką ułomność i zło, które w sprzyjających warunkach potrafią zawładnąć umysłami, a w sercach zasiać obojętność. Lektura książki Twardocha stawia pytanie o odpowiedzialność nas, otrzępujących się z popiołu nieodległej bitwy, za wydarzenia krwawego konfliktu. /KH/

Rafał Wojasiński
Zapomniane

Wydawnictwo: Państwowy
Instytut Wydawniczy
ISBN: 978-83-8196-888-1
Liczba stron: 168

Rafał Wojasiński swoją najnowszą książkę „składa” z dwóch nowel. *Zapominane* to historie dwóch kobiet, które prowadzą wewnętrzne zmagania, próbują rozprawić się z przeszłością i zgłębić tajemnice teraźniejszości. Bohaterką pierwszej – *Zapomnianej krainy* – jest kobieta, która wraz z mężem przeprowadza się, a może nawet ucieka, na odludzie. Próbuje zmierzyć się ze swoją przeszłością i własnym zagubieniem. *Drewniany tulipan* to z kolei epistolarna nowela, w której sparaliżowana młoda kobieta pisze, czy raczej „myśli” listy do swojej matki. Dziewczyna jest uwięziona we własnym ciele, od którego nie może się uwolnić. Wszystko, co dzieje się w jej świecie, zależy od siły jej własnej wyobraźni oraz od opiekującej się nią matki. Bohaterki łączy życie przeżywane na granicy jawy i snu. Życie, które jest raczej ciągiem słów niż sekwencją zdarzeń. /ŁG/

Jakub Zając
Dziczek

Wydawnictwo: Wielka Literatura
ISBN: 978-83-8360-180-9
Liczba stron: 344

W zabytkowym dworku, który kryje w sobie niejedną tajemnicę, zmęczony życiem, rozczarowany swoimi wyborami nauczyciel, planuje wyjazd, który może stać się nowym początkiem. Pojawienie się Dawida, młodego pedagoga, który ma zająć jego stanowisko, wpływa jednak na zmianę planów. Zafascynowany nowym współlokatorem nauczyciel zaczyna go obserwować, a ich relacja staje się coraz bardziej intensywna. *Dziczek* to powieść, która urzeka swoją oryginalnością, zapraszając czytelnika do świata pełnego emocji i introspekcji. Mistrzowskie połączenie realizmu z oniryczną atmosferą oraz gęsty, poetycki język sprawiają, że książka staje się wyjątkową podróżą przez lęki, tęsknoty i pragnienia bohatera. Autor prowadzi nas przez skomplikowany proces poszukiwania tożsamości, w którym każda odpowiedź każe stawiać nowe pytania. /KM/

Przygotował zespół Instytutu Książki

Teksty:

Angelika Ciszek /AC/, Gabriela Dul /GD/, Maja Gańczarczyk /MG/,
Łucja Gawkowska /ŁG/, Beata Górka /BG/, Katarzyna Humeniuk /KH/,
Karolina Makieła /KM/, Jakub Pacześniak /JP/, Maria Rutkowska /MR/,
Marta Skiba /MS/, Agnieszka Urbanowska /AU/

Prowadzenie: Jakub Pacześniak

j.paczesniak@instytutksiazki.pl

www.instytutksiazki.pl

Zapraszamy do korzystania z programów Instytutu Książki:

[Sample Translations ©POLAND](#)

[Kolegium Tłumaczy](#)